

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in

Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čekovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS:
45 D, mesečno 15 D; za inozem-

Licejska knjižnica
Ljubljana

pol leta 90 D, za četrlet leta
3 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETI VI.

LJUBLJANA, dne 7. julija 1923.

STEV. 78.

Davčna konvencija z Italijo.

V smislu rapalskega sporazuma je bila izmed naše države in Italije podpisana v Rimu dne 23. oktobra 1922 posebna konvencija za obče sporazume, glasom katere naj bi se dogovorno uredila različna vprašanja javno-pravnega značaja. Tako določa n. pr. ta konvencija v členu 43, da se bode sestala posebna komisija z bog slipuliranjem sporazuma za likvidacijo davkov za dobo od 3. novembra 1918 do konca 1922 na onem ozemlju bivše avstro-ogrsko monarhije, katero je pripadlo naši kraljevini oziroma kraljevini Italiji, in to v cilju, da se izogne dvakratnemu obdavčenju.

Ta komisija se bode sestala v Ljubljani in bo imela po enega delegata za vsako omenjeno državo.

Ker so na ozemlju obeh kraljevin ob razsulu bivše monarhije ostali eni ter isti zakoni, obstaja glede obdavčenja nekaka veza izmed teh pokrajij na tej strani in na oni strani naših državnih mej.

V prvi vrsti bo naloga te komisije, da uredi davčno-pravno razmerje v onih delih naše države, kateri so bili začasno zasedeni po Italiji.

Ker je Italija zasedla ob razsulu del Slovenije, Istre in Dalmacije kot mandatarica zmagovalnih velesil, je bila v smislu mednarodnih načel upravičena, da po veljavnih zakonih v zasedenih pokrajinah pobira davke v kritje stroškov civilne uprave. Vplačanje davkov italijanskim oblastom za trajanja okupacije se je torej vršilo popolnoma legalno in naša država nima pravice, da bi vplačane zneske še enkrat izterjala. Pač pa je naša kraljevina kot naslednica bivše avstro-ogrsko monarhije upravičena, da izterja na omenjenem ozemlju vse ne še vplačane davčne zaostanke in sicer ne samo za dobo od 3. novembra 1918 odnosno od dneva razsula dalje, nego tudi za dobo pred državnim razsulom, v kolikor ni po postopečih zakonih ta pravica že zastarela.

Na ljubljanski konferenci se bode moralo rešiti tudi vprašanje, ki je principijelne važnosti, t. j., da li ima naša država pravico, da na ozemlju, katero je bilo začasno zasedeno po Italiji, naknadno odmeri davke po zakonskih predpisih, ki so se za trajanja italijanske okupacije uvedli v naši kraljevine, kakor n. pr. davek na vojne dobičke (po prilogi 5 finančnega zakona za leto 1920/21). Za odgovor tega vprašanja je merojena suverenita nad dotičnimi pokrajinami. Avstrijska suverenita je prenehala z dnevom razpada monarhije, italijanska suverenita ni na dotičnem ozemlju nikdar obstajala, ker se z vojaško okupacijo ne izpreminja suverenita ozemlja, naša kraljevina pa je po rapalskem sporazumu prevzela te pokrajine kot neposreden dedič bivše Avstrije in postaja torej juridična fikcija, da so te pokrajine tudi za trajanja italijanske okupacije bile integralni del naše države in se torej naši državi z javno-pravnega gledišča ne more odrekati te pravice.

Ta mednarodna komisija se bode bavila najbrže tudi z vprašanjem, ki se tičejo davčnih obvezancev, kateri raztezajo svojo privredno delavnost na ozemlje sosedne države ali pa, kateri poseujejo nepremičnine v sosedni kraljevini. Glede davkov po prinosu ni dvoma, da se isti morajo plačati na onem ozemlju, v katerem se nahaja vir prinosu. Zemljarin, hišnina, pridobnina, plačarina in

renljina se po splošnih načelih plačajo na ozemlju, kjer leži davčni predmet ali vir prinosu. Drugačna je stvar v pogledu subjektivnih davkov, n. pr. dohodnine, glede katerih se bode moralo odločiti, ali naj velja teritorialno načelo ali pa načelo kumulativnega obdavčenja vsega tu in inostranskega dohodka na ozemlju bivališča, ali pa na ozemlju državljanstva dotičnega davčnega subjekta.

Nedavno sta sklopili Avstrijska republika in Nemška država davčno konvencijo, glasom katere se vkupni dohodek davčnega obvezanca obdavči v vsaki državi samo z onim delom, kateri odgovarja razmerju časa, ki ga davčni obvezanec preživi v eni ali drugi obeh držav; ako pa davčni obvezanec ne prebiva nič v eni, niti v drugi državi, je odločilno za davčno obveznost njegovo državljanstvo. Davek na imovino se po gornji pogodbji odmerja v oni državi, v kateri davčni obvezanec poseduje državljanstvo. Glede ostalih davkov (davkov po prinosu) se je tudi omenjena konvencija postavila na splošno stališče teritorialnosti.

Važen predmet razprave ljubljanske komisije bode gotovo ureditev obdavčenja delniških društev, katera so do razsula avstro-ogrsko monarhije imela centralo na sedanjem ozemlju ene, podružnice pa na sedanjem ozemlju druge države. Ta dvočno-pravna ureditev bo posebno za denarne zavode tem večjega pomena, ker igra povrh veliko vlogo tudi še valutno razmerje obeh držav.

Za naše obmejno prebivalstvo bodo velike važnosti davčno-pravna ureditev glede obmejnih posestev, ki se vsled novih meja raztezajo iz ene države v drugo; za taka posestva se bodo morale dogovoriti posebne izjemne olajšave, katere naj bi se upoštevale do konečne ureditve zemljiškega katastra in zemljiške knjige z ozirom na nove državne meje.

Te bi bile glavne točke programa ljubljanske komisije.

Za čim ugodnejšo rešitev teh mednarodnih davčno-pravnih odnosov bi bilo gotovo koristno, ako bi interesirane stranke predale svoje želje in predloge trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, katera naj bi te vloge predložila ministrstvu inostranskih poslov (oddelku za izvajanje mednarodnih pogodb). X.

Rudarstvo v Sloveniji.

(Nadaljevanje.)

9. Svinec.

Na drugem mestu v rudniški industriji stoji pri nas svinec.

Svinčenih rudnikov imamo v Sloveniji 12 in sicer se nahajata dva v krškem okraju, dva v litijskem okraju, trije v prevaljskem okraju, dva v celjskem okraju ter po eden v okraju ljubljanske okolice, Konjic in Brežic.

Lastnik rudnika v Logu v krškem okraju je Fran Seidl iz Novega mesta in rudnika v Sredniku pa prva zagorska premogokopna delniška družba iz Zagreba.

Rudarska družba v Litiji ima rudnike v Litiji in Jablanici, medtem ko je topilnica svineca in srebra v Litiji last delniške družbe, ki se je osnovala iz prejšnje družbe z omejeno zavezo.

V prevaljskem okraju so lastniki rudnika v Prevaljih grofi Henckel v. Donnermark, v Mežici ter Črni pa angleška družba osrednjih evrop-

skih rudnikov z omejeno zavezo v Londonu.

V celjskem okraju se nahajata rudnika v kraju Velike Širje, ki je last Trbov. premogokopne družbe in Ruda, ki je last Emilije Stepišchnegg iz Gradca.

Rudnik v Rakovcu pri Konjicah je last grofa Thurna-Valsassina iz Raven, rudnik Boharje pri Brežicah pa je last rudarske družbe »Ruda« v Mariboru.

Na Gorenjskem je rudnik Knapovže, ki je last rudarske družbe Knapovže v Medvodah in ki ga vodi g. Mihael Glässener.

Od vseh 12 rudnikov za svinec pa je bil lanj samo rudnik v Mežicah, ki je, kakor rečeno, last The Central European Mines Limited, v obratu.

V tem rudniku je bilo zaposlenih 696 možkih, 126 ženskih, 15 možkih mladostnih in 12 ženskih mladostnih delavcev, torej skupno 849 delavcev in 26 paznikov.

Dalje je bilo zaposlenih pri preiskovalnih delih v rudniku Boharje, rudarske družbe Ruda 11 delavcev in 1 paznik, v rudniku Knapovže, rudarske družbe Knapovže za pridobivanje svinčene, srebren in živo-srebren rude 30 delavcev in 1 paznik.

Izkopal se je 603.412 q (— 704 q ali 0.11%) 16.40% rude v vrednosti 32.276.507 Din (+ 22.257.243 Din ali 22.14%) po povprečni ceni 53.49 Din (+ 36.91 Din). Od te izkopnine in ostanka iz lanskega leta se je oddalo 648.664 q v lastno separacijo, kjer se je izločilo iz nje 4073 q cinkove rude v vrednosti 152.737 Din, ostala izkopnilna pa obogatila in napravilo iz nje 98.710 q 72.80 odstotnega svinčenega šliha in 12 q mešanega šliha, torej skupno 98.722 q (17.490 q ali 21.53%) obogatene svinčene rude v vrednosti 43.690.470 Din (+ 32 milijonov 394.995 Din ali 286.79%) po povprečni ceni 472.96 Din (+ 333 Din 91 p) za 1 q.

Od tolečne produkcije in ostanka iz lanskega leta se je oddalo 89.619 stočov obogatene rude svinčarnam v Sloveniji; 47.524 q izkopnine, 14.713 stočov svinčenega šliha, 22 q mešanega šliha pa je ostalo na rudniku v zalogi.

Za izdelavo svineca sta obstojali v Sloveniji 2 svinčarni in sicer svinčarna Žerjav ter svinčarna Litija, ki sta bili obe v obratu. V teh svinčarnah je bilo zaposlenih 197 možkih in 7 ženskih, torej skupaj 204 (+ 54) delavcev in 7 paznikov.

Producija svineca je znašala 84.482 q (+ 36.201 q ali 74.98%) v vrednosti 63.696.578 Din (+ 51 milijonov 345.365 Din ali 415.71%) po povprečni ceni 753.97 Din (+ 498.15 dinarjev) za 1 q.

Od te produkcije odpade na svinčarno v Žerjavu, ki je last The Central European Mines Limited, 80.540 stočov ali 95.33% in na svinčarno v Litiji, ki je last delniške družbe, ki se je ustanovila ob nacionalizaciji podjetja, 3.942 q ali 4.67%.

Razun svineca se je produciralo v svinčarni v Litiji še tudi 275 q (+ 89 stočov ali 47.85%) svinčenega glaja v vrednosti 219.768 Din (+ 103.381 dinarjev ali 88.82%) po povprečni ceni 799.16 Din (+ 173.42 Din) za 1 q.

V svinčarni v Žerjavu je bilo na pražilnikih predelanih 202 q svinčene žliandre, 1.285 q železne žliandre, 1.444 q peskovca, 7.203 q finozrnatih rude, 3.401 q blatnega talilca, 9.528 stočov polefine, 2.816 q ostankov amerikanskih peči, 235 q svinčene rude, 948 q svinčenega zrna, skupno torej 27.062 q. Pražilni kalo je zna-

šal 8.6%. Iz pražilniških pridelkov se je izdelalo 22.155 q praženca, 803 q polefine in 244 q svinčenih odpadkov, skupno 23.262 q s 64.8% svinca.

Na amerikanskih pečeh se je predelalo 29.453 q rude v kosi, 40.093 q debelozrnatih rude, 8.732 q finozrnatih rude, 2.773 q praženca, 425 q posnetkov, 1.770 q ostrižkov, skupno torej 83.246 q s 73.6% svinca. Iz teh pridelkov je bilo izdelano 1.826 q zrnatega svinca, 43.461 q amerikanskega svinca, 22.208 q ostankov, 7.958 q polefine in 87 q reduksijskega svinca, skupno torej 75.540 q z 81% svinca.

V visoki peči se je predelalo 30.940 q železne žliandre, 1.984 q apnence, 37.637 q svinčene žliandre in 344 q peskovca, skupno torej 70.905 q primesi brez svinca ter 19.382 q praženca, 47.992 q ostankov amerikanskih peči, 996 q svinčenih odpadkov, 838 q posnetkov, 1.895 q ostrižkov in 152 q svinčenega kamna, skupno torej 76.833 q s 57.7 odstotka svinca.

Iz teh pridelkov je bilo izdelano 43.301 q visokopečnega svinca, 148 q svinčenih odpadkov, 700 q polefine in 1.100 q svinčenega kamna, skupno torej 45.249 q z 98% svinca.

V amerikanskih pečeh se je predelalo 44.240 q in v visoki peči 36.400 q svinca, skupaj torej 80.540 stočov svinca.

Vrednost v to svrhu porabljenih topnin je znašala 47.929.474 Din.

Za gorivo v Žerjavu se je porabilo 17.574 q rjavega premoga, 340 m³ dry, 14.281 q koksa, 235 q oglja in 0.30 q surovega olja v skupni vrednosti 2.128.169 Din.

V topilnici v Litiji se je oddalo na pražilnike 7.136 q razne nepražene rude, 1.995 q raznih praženih odpadkov konvertorja, 1.891 q svinčenega kamna, 142 q zdroba od splavne peči, 12 q steklenih pridelkov, 33 q polefine, 14 q oksidov in 70 q svinčenega blata in kot primesi 2.732 q železnega kršca in 1.176 q apnence.

(Dalej sledi.)

Trgovski običaji med špediterji.

Centralna zveza avstrijskih špediterjev je na svojem občnem zboru, ki se je pred kratkim vršil na Dunaju, med drugim sestavila trgovske običaje (uzance) za poslovno občevanje med špediterji. Če pomislimo, da trgovski zakonik pušča marsikod odprtine, katere je n. pr. trgovstvo izpopolnilo s svojimi trgovskimi običaji, ki igrajo i kot nadomestilo zakonih predpisov i kot nadomestilo tam, kjer ni izrecnih pogodbih določil, izredno važno vlogo, moramo priznati, da je ukrep avstrijskih špediterjev izredne važnosti, ker tudi zakonski predpisi o špedicijskih poslih ne ustrezajo povsod. Ker ima špedicijsko opravilo obvezje mednarodnega poslovanja, in avstrijski špediterji računajo tudi na prislanek špediterjev sosednjih držav, bo tudi za naše špediterje izredne važnosti, da se upoznajo z uzancami svojih avstrijskih tovaršev in začno tudi sami razmišljati, če bi ne kazalo tudi zanje, postaviti si po dosedanjih skušnjah in po vzgledu drugih primerja običajna pravila. V naslednjem priobčujemo od avstrijske centralne zveze špediterje sprejete uzance:

1. Slediči trgovski običaji veljajo za poslovanje med špediterji za cel obseg špedicijskega opravila v števši skladiščno opravilo, v kolikor se ne dogovori drugače.

2. Medsebojne pravice in dolžnosti se morajo presojati po zakonih in trgovskih običajih onega kraja, v katerem ima svoj sedež špediter, ki je dobil naročilo.

3. V poslovanju med špediterji velja za sprejeti vsako naročilo, ki od onega, ki ga je dobil, ni brez odloga zavrnjeno. Vse posledice, ki nastanejo radi nejasnosti, posebno pri pomanjkanju pismenega naročila, mora nositi oni, ki je dal naročilo.

4. Na zahtevo je treba potrditi izvedbo prejetega naročila.

5. Naročnika je treba o zakasnitvi pošiljatve obvestiti. Njegove reklamacijske zahtevke proti prevoznemu podjetju radi prekoračenja dobavnega roka mora oni, ki je prejel naročilo, po možnosti varovati.

6. Špediter, ki je dobil naročilo, mora pošiljke, ki jih ima prejeti, varovati le na izrecen nalog.

7. Špediter, ki je dobil naročilo, mora pred izročitvijo pošiljke izterjati vse na njej bremene stroške.

8. Oni, ki je dobil naročilo, mora za naročujočega dvignjene zneske držali na njegovo razpolago in mu jih predati po prejemu naloga prosti provizije in promptno.

9. Če oni, ki je dobil naročilo, zahteva potrebna denarna sredstva pred izvedbo naročila, mora to željo pravočasno sporočiti naročujočemu.

10. Za zaračunanje stroškov velja sledeča načela:

a) za predujme se zaračunava krajevna običajna provizija;

b) v primeru cesije (odstopa) pristojna polna pristojbina, če se cesija izvrši šele po nalogu adresata, potem ko je blago prispele, — polovična pristojbina, če je bila pošiljka namenjena za cesijo še pred prijvetjem blaga;

c) pristojbine za avizo in prejemnico, povračilo za zamudo časa pri uradnem tehtjanju, ki se izvrši po naročilu stranke, posredovalne stroške in stroške za prejemna naznana obračunajo špediterji medsebojno vsak na polovico; statistične pristojbine in izdatke v gotovem denarju, poštne, kolki in podobno se morajo poravnati v polni izmeri.

11. Trgovski običaji v špediterškem obrtu, ki veljajo za poslovanje s strankami, veljajo smiselnost tudi za medsebojno poslovanje špediterjev. Izvzeta je le točka VII., odst. 1.

12. Zbiralni špediter (Sammelspediteur) jamči dokladnemu špediterju (Beiladespediteur) od momenta prevzetja blaga do začetka jamstva prevoznika po špedicijski pogodbi, v kolikor ga zadene krvida. Če nastopi potem, ko se je začelo jamstvo prevoznika, škoda, ima dokladnemu špediterju napram zbiralcem le zahtevki na odstop pravic proti prevozniku, razen če je škodo zakrivil zbiralec. Zbiralec je dolžan dati dokladnemu na razpolago obstoječa dokazna sredstva, da uveljavlja zahtevke proti prevozniku. Če zbiralec dokazil ne da na razpolago, se ne more oprostiti s tako cesijo.

13. Zavarovanje dokladanega blaga mora izvršiti dokladalec. V primeru, da dà naročilo za zavarovanje dokladalec zbiralecu, mora slednji pokriti tudi zbiralni riziko.

14. Med zbiralcem in dokladalcem se ne zaračunava niti špedicijska provizija, niti odpisnina.

M. Savić:

Naša industrija in obrti.

(Nadaljevanje.)

Najboljše ovčje kože so prvo vrste kože iz Like, katerih se dobi na leto 25 do 30.000 komadov od 110 do 225 kg teže. Ovčjih kož lahko da Lika, Bosna, Hercegovina, Dalmacija in Hrvaška letno okrog 200.000 komadov. Od 80 do 250 kg težke pri 100 komadih gredo za izdelavo šveret-usnj, -sagrina, usnja za pohištvo, dalje za barveno usnje za kožuhe, za usnje za podlagu in pa za usnje za obleke. Jagnječe kože iz Hrvaške in Bosne pa se porabljajo za črne in bele rokavice in le 10% se jih porablja za rokavice druge vrste. V Ameriko gredo jagnječe kože, ki tehtajo preko 100 kg na 100 komadov, za črne rokavice in za imitacijo šverjevega usnja.

Ovčje kože iz Vojvodine (Srema, Bačke in Banata) so prvo vrste za kožuhe in bunde, ker imajo najboljšo volno in tudi najtanjšo kožo. Najboljšo kožo za imitacijo šverja dajejo kože od mladih ovc, ki se strižejo v maju in se koljejo v septembru, in ki tehtajo 130 do 140 kg na 100 komadov.

Jarčja koža iz Like je najboljša in kvalitetna je »balkanske provenijence« prvih srbskih jarčnih kož. Jarčje kože iz Like do 5 kg na 100 komadov imajo 2 in pol do 4 in pol angleških čevljev in so najboljše za fini šver. Jarčje kože so za rokavice, ako so težke pod 320 g na komad, katerih je 10 do 20% od vseh jarčnih kož. V skupini, kjer tehta 100 komadov 55 — 75 — 80 kg, merijo 4 do 6 angleških kvadratnih čevljev, so za srnje usnje, večje pa za šver in lak. Odrasle jarčeve kože in dviske »Heberling«, ki tehta 80 do 100 kg na 100 komadov, se porabljajo za šver in lak. Takih je okrog 20%. Od 85 do 200 kg na 100 komadov merijo 6 do 16 angleških kvadratnih čevljev in se uporabljajo za usnje za škornje in za papuče in sicer se strojijo z rastlinskimi ali s kromnimi strojili. Zimska kozja in jarčeva koža nima niti polovico one cene, kakor letna, ker ima veliko dlake in tanko kožo. Kozje in jarčeve kože gredo v vsakih množinah v Ameriko za izdelavo šverja, za usnje za pohištvo in za druge fine izdelke.

Makedonska jarčja koža, ki tehta 55 kg na 100 komadov, ima bodljaje od muh in brencljev in je radi tega po navadi slabješa ter spada po kvaliteti v drugo vrsto. Kože brez tega spadajo v prvo vrsto.

Jarčeve, kozje in jarečje bosanske kože so po kvaliteti drugo- in tretjevrstne izvzemši Višegrad, Foče in Banjaluko, ki so prvo vrste kvalitetne. Hercegovske kože imajo garje in kože ter so vsled tega drugovrstne kvalitetne. Ravnočako tudi črnogorske, ki pa so vendar manj hrastave, kakor hercegovske. Alanske jarčje kože so slabješa, kakor hercegovske, jagnječe so slabe in le ovčje kože so dobre vrste. Slabe vrste kupujejo Napolitanci in izdelujejo iz njih poceni izdelke. Dalmatinske kože so po kvaliteti drugo- in tretjevrstne. Vsa bosansko-hercegovska gočova roba ima garje.

Bosna in Hercegovina, Lika, Dalmacija in Hrvaška dajejo letno 150 do 180.000 komadov jarečih kož, katerih 100 komadov tehta 55 kg dalje 200.000 komadov jarečih kož, ki tehtajo 55 do 80 kg na 100 komadov in med katerimi je polovica prvo vrste blaga, in do 75.000 komadov kož v teži 85 do 250 kg na 100 komadov.

Računa se, da se je pridobilo jarečih kož leta 1921 v Karlovcu 21 tisoč komadov, v Sarajevu 10 do 12 tisoč komadov, v Dalmaciji 3 do 4 tisoč komadov, v Bjelovaru 10.000 komadov in v Ogulinu 10.000 komadov. Trgovci s kožami so v Karlovcu Oskar Fröhlich, Žigmar Kramar, E. H. Kramar in Heinrich, dalje v Zagrebu Ebenspannger; poleg tega še več trgovcev v Ogulinu in Bjelovaru.

Najboljše teleče kože dajejo Srem, Banat in Bačka. Te kože so prvo vrste kvalitetne in tehtajo brez glave in nog 3 do 5 ali 6 kg na komad. Teleče kože z Like so tretjevrstne kvalitetne, iz Bosne tretje in četrte kvalitetne, iz Hrvaške druge in tretje kvalitetne, iz Srbije pa prve do četrte kvalitetne. Prvo vrste so kože vojvodinskih telet. Telečih kož imamo dovolj za predelavo.

(Dalje sledi.)

Pridobninske izjave za priredbeno dobo 1924—1925.

Finančna delegacija v Ljubljani je z razglasom z dne 25. junija f. I. št. A. I. 978/8 ex 1923 določila rok za vložitev pridobninskih izjav za priredbeno dobo 1924/25 od dne 1. julija do dne 31. julija 1923.

1. KDO JE DOLŽAN VLOŽITI V TEM ROKU PRIDOBNIKO IZJAVO?

Pridobninsko izjavo je dolžan vložiti v tem roku vsak davčni zavezanc, ki je po slanju dne 1. junija 1923 izvrševal kakšno podjetje ali na dobiček namerjeno opravilo, ki je zavezano občni pridobnini. Vsi li davčni zavezanci bodo plačali v I. 1924 in 1925 občno pridobnino v izmeri glavne pridobninske vso-te, ki je določena za Slovenijo.

2. KAKO SE VLAGAJO PRIDOBNINSKE IZJAVE?

Pridobninske izjave se smejo podajati ali pismeno ali usno na zapisnik. Obrazci se dobivajo brezplačno pri davčnih oblastih in davčnih uradih.

Usne izjave naj se zaradi poznejšega navala strank oddado čim prej.

3. ALI DOBE DAVČNI ZAVEZANCI ZA VLOŽITEV IZJAV POSEBNE POZIVE?

Rok za vložitev se objavi le z javnim razglasom. Priredbeni organi niso dolžni davčnega zavezanca še posebej pozvali, naj vloži izjavo.

4. KAKSNE POSLEDICE ZADENEJO DAVČNEGA ZAVEZANCA, KI NE VLOŽI PRIDOBNINSKE IZJAVE?

Kdor ne poda pridobninske izjave v predpisanim roku, temu se odmeri občna pridobnina na podstavi uradnih podatkov. Davčni zavezanci izgubi v tem primeru pravico izpodbjati prizivnim počtem dejanske ugodovilive odmerne oblasti. To pravico izgubi tudi davčni zavezanci, ki vloži pridobninsko izjavo še le po preteklu določenega roka.

5. KAKSNA MORA BITI PRIDOBNINSKA IZJAVA?

Pridobninska izjava mora biti pravilna v formalnem oziru, to je po svoji obliki in v materialnem oziru, to je po svoji vsebinai. Pridobninska izjava je formalno pravilna, ako je v vseh točkah načančno in izčrpno izpolnjena in je podpisana od davčnega zavezanca ali njegovega pooblaščenca ali pa od njegovega zakonitega zastopnika. Materialno je izjava pravilna, ako vse reza vsebina dejanskim razmeram.

6. ZA KATERI ČAS SE MORAO NA-NAŠATI NAVEDBE V PRIDOBNINSKI IZJAVI?

Navedbe se morajo praviloma nanašati na povprečno slanje obratnih razmer za dobo od dne 1. julija 1922 do dne 30. junija 1923. Ako se podjetje ni vršilo celo to dobo, pa na povprečno slanje med krajšo dobo njegovega obslanka. To velja za podjetja, ki so se olvorila še le po 1. juliju 1922. Podjetje, ki je začelo obračavati, na primer dne 1. decembra 1922, navede v izjavi pridobitne razmere v času od 1. decembra 1922 do 30. junija 1923. V vseh takih primerih mora davčni zavezanci obenem izjaviti, ali in kakšne izpremembe v obratnem obsegu se nameravajo ali se po vsej priliki izvrši od 1. julija 1923 do 30. junija 1924.

7. KAKO IZPOLNIMO NAJVAZNEJŠE TOČKE PRIDOBNINSKE IZJAVE?

Točka 1. Tu načančno označimo vrsto pridobnini — zavezana podjetja ali opravila. Zato ne zadostuje vedno označba, katero vsebuje obratni list, ampak je pogosto potrebno, da način obračavanja načančnejše označimo na primer: čevljari (dela za naročnike ali

se bavi večinoma s popravili) 2. trgovci z mešanim blagom (prodaja večinoma živila in kolonijalno blago na drobno ali prodaja špecerijsko blago na drobno in debelo), 3. mizar (prodaja tudi pohištvo lastnega izdelka), 4. mlini (melje proli merici ali za placičo) itd.

Točka 7. Tu navedemo, ali podjetnik deluje v obratu sam, ali obrat le vodi, ali pa v obratu tudi dela. Pri trgovskih družbah navedemo tudi ali v kateri smeri delujejo v obratu posamezni družbeni.

Pri izpolnitvi te točke moramo upoštevati tudi družinske člane, ki sodelujejo v obratu, a ne dobivajo založila, na primer pri gostilnah: vodi sočaga, davčni zavezanci in hčerka pomagači.

Točka 8. K tej točki navedemo število zaposlenega osobja po kategorijah, ki jih navaja ta točka.

Iz praktičnih razlogov je umesno, da navedemo najprej na domu zaposleno osobje na eni črti, na drugi črti pa izven doma zaposlene polnike, delavce itd.

Točka 9. Tu navedemo vrsto in število v obratu uporabljene vprežne živine, na primer: dva konja.

Točka 10. Pri tej točki polagamo posebno važnost, da v primernem razpredelu označimo število izrabljene konjskih sil, da se pri odkazovanju davčnih postavkov ne upošteva tudi neizrabljene mehanične sile, ki se ne izrabljajo.

Točka 12. Za označbo vrste naprave glavnice zadosluje, da navedemo na primer: tovarna z opremo v vrednosti 200.000 Din, prodajalniška oprava ali rokodelsko orodje v vrednosti 3.000 dinarjev.

Točka 13. Obratni kapital tvorijo za plače in mezde potrebne vsote, povprečna vrednost blagovnih zalog in surovin ter vsota terjatev.

Davčnemu zavezancu je na prostoto dano, da pri teh točkah še navede, v koliko uporablja kredit za napravo in obratno glavnico.

Točka 14. To točko izpolnijo le davčni zavezanci, ki se bavijo s podjetji in opravili, ki so navedeni v alfabetičnem zaznamku na zadnji strani pridobninske izjave. Ti davčni zavezanci napovedu lu posebne obratne znake, kateri so označeni v omenjenem zaznamku, na primer: 1.) gostilničarji množino iztočenih pijač, razločevanje vino, pivo, žganje, mošč in število ter povprečno ceno sob za tuje; 2.) trgovci: višino skupila na dan ali na teden, ločeno po prodajah na debelo in na drobno; 3.) mlini: število in vrsto kamnov, valjalnikov in množino zmlečega žila; 4.) vinotržci: vrsto in množino specanega blaga in vsoto izkupila itd.

Točka 15 b. K tej točki navedemo pri sezjskih obratih dobo obračovanja, na primer pri stavbenikih dobo stavbene sezije. Pa tudi pri drugih obratih je potrebna izpolnitve te točke, na primer pri pekih, ali pečeo dnevno ali kolikokrat na teden, pri mlinih in žagah, ali so v obratu celo leto ali pa le takrat kadar imajo zadostni vode.

8. KDO PODPISE PRIDOBNINSKO IZJAVO?

Izjavo podpiše davčni zavezanc sam, za osebe, ki niso samopravne, njihovi zakonili ali oblastveno določeni zastopniki in za protokolirane tvrdke osebe, ki so po trgovskem zakonu upravičene podpisovati firmo.

Pooblaščenec, ki podpiše izjavo namesto davčnega zavezanca, se mora izkazati s posebnim pismenim pooblaščilom, ki je kolka prostlo, ako se glasi edino na zastopstvo v davčnih zadevah.

9. KDO PREIZKUSI PRAVILNOST VLOŽENIH PRIDOBNINSKIH IZJAV?

Prahljnost vloženih izjav preizkusijo predsednik pridobninske komisije, ki je upravičen v ta namen:

a) pozvali davčn

10. KDAJ DOBI DAVČNI ZAVEZANEC POMISLEKE PROTI PRAVILNOSTI VLOZENE IZJAVE?

Ako se pri preizkušnji izjave pojavijo pomisleki proti pravilnosti podalkov davčnega zavezanca, se mu morajo pomisleki predložiti pismeno ali ustno, da se mu s tem nudi možnost ovreči pomisleke.

Pomisleki se davčnemu zavezancu priobčijo le, ako se pošlava za priredbo ne skladu s podatki izjave, ne pa tudi ako se za priredbo v bislu upoštevajo le navedbe davčnega zavezanca.

Ako davčni zavezanc v izjavi kljub pozivu ne navede bisvenih obratnih znakov, se li znaki uradno ugolove.

Davčno oblastvo ni dolžno pomislek ulemeljiti.

Podrobna navodila za sestavljanje pridobinjskih izjav se dobivajo na zahovo pri davčnih oblastih in davčnih uradih brezplačno.

Narodno gospodarske zadeve.

Trgovina.

Sladkorni trg v drugi polovici junija. Upanje na dobro letino sladkorne pese v Evropi se je radi obilnega deževja in hladnega vremena nekoliko pokvarilo. Vendar je pričakovali, da bo letošnja producija sladkorja presegala lanskou za dobrega pol milijona ton, ker se je posejalo to leto mnogo več pese. Cene sladkorja na svetovnih tržiščih si v drugi polovici junija niso opomogle, vendar pa je naznamovali mnogo maješo tendenco padanja, kakor v prvi polovici prejšnjega meseca. Ameriško tržno razpoloženje je bilo precej vznemirljivo in občutljivo. Reagiralo je že, če se je izkrcala kaka večja posilka kubanskega ali javanskega sladkorja, ki ni našla kupca. Nastopilo ni le padanje cen efektivnega, tako razpoložljivega sladkorja, temveč tudi terminov. Variranje terminskih cen so povzročali že slučaj prehodnega posmena, tako da mu pravega vzroka končno že ni več mogoče presoditi. Na najgorši borzi so sklepno notirali kurzi v zadnji tretjini junija padajoče, n. pr. julijev termin od 5.69 cent., 22. junija, na 5.65 cent., 25. junija in na 5.12 cent. 27. junija; septembarski termin 5.74 c., 5.70 cent. in 5.02 cent.; decembarski termin 5.32 cent., 5.18 cent. in 4.52 cent. Amerika in v vedno večji meri tudi Anglija boste navezani do novega pridelka le na kubanski in javanski sladkor. Francoski trg je stal pod vplivom oslabljenja franka, kar je povzročalo trdnost cene. Italijanski trg (Trst) je sklenil v prošlem tednu zelo medlo. Ponudba večje množine ogrske sladkorne sipe slabše kvalitete po L 31.10 s skladišča, ni našla kupca. 28. junija je notiral kriščani sladkor in sladkorna sipa prompno julij L 33 do 33.10, za oktober-december in november-marec nominale 23 L, v kockah prompno in julij 34 do 34.5 L, za oktober-december in november-marec nominale Lst. 24.10, Cauccasse prompno in julij 33.10 Lst. (kurz London 104.50). — Ponudba čehoslovaškega sladkorja fine gramelated po sh 22/3 feb. Hamburg za november-december najdejo nekaj odziva, da pri špekulativnih interesentih. Kupčije glede nove kampanje počivajo skoro docela.

Zasebna prodaja po ruskih vaseh. Sovjetsko trgovino po deželi v srednji Rusiji je popolnoma izpodrinila zasebna trgovina. Kmet raje trguje z agenti in krošnjarji, ki prekupčujejo na lastno pest. Celo pri kupčiji z žlotom krošnjarje zasebni prekupčevalci. S tem bo moral še posebno računati sovjetska država, ki se pripravlja na eksport žita. Dnevni in periodični sejmi se nahajajo skoro izključno v rokah zasebnih prekupčevalcev. Šele za temi pridejo v poštev kooperative, državna trgovina pa zadaja. Ruski kmet se je privadil razvrednočenja denarja in se temu primerno ravna. Mesto da bi izkupljen denar hrenil, ga naloži raje tako zopet v blago.

Italijanski interesi na trgovskih stikih z rusko Transkavkazijo. Ekonomičeska Zizni poroča o naraščajočem interesu italijanske trgovine na Transkavkaziji. Italijanski zastopnik v Tiflisu se je lotil organizacije velike stalne razstave italijanskih industrijskih izdelkov. Na drugi strani pa se je udeležilo trgovsko zastopstvo transkavkaške sovjetske re-

publike v Rimu tržaške razstave, kjer je bil organiziran transkavkaški oddelok. Od Lloyda Triestina vzpostavljena plavibena služba med Balumom in Novorossijskim, kakor tudi drugimi lukami Črno morja na eni in italijanskimi lukami na drugi strani, je vedno bolj zaposlena.

Industrija.

Državni zavod za pospeševanje industrije in obrti v Beogradu. (Krunská ulica 14) posreduje pri nameščanju kemikov, strojnih in elektro-inženirjev, kakor tudi drugih strokovnjakov v domačih podjetjih. Zainteresiranim se priporoča, da se s kraftimi podatki in točno adreso zglose pri tem zavodu, ki jih bo vodil v evidenci in v slučaju potrebe takoj obvesti o izpraznjenem ali nanovo osnovanem mestu.

Oddelek za premog v Ljubljani se na podlagi odloka rudarskega odseka v Sarajevu z dnem 31. I. m. ukine.

Denarstvo.

Izvozni krediti Narodne banke. Kako poročajo iz krogov Narodne banke, bo pričela dajati izvozne kredite bankam in izvoznikom šele 1. avgusta.

Popolen uspeh avstrijskega posojila. Po poročilih avstrijskega bančnega saveza se je od avstrijskega posojila podpisal skoraj celi iznos 13 milijonov dolarjev. Ostala je samo še mala vsoča, ki je pa garantirana od bank in katere plasiranje je tudi, kakor izgleda, že zagotovljeno.

Davki.

Hišna najemnina. V pojasnilo okrožnice trgovske in obrtniške zbornice glede vložitve napovedi za hišno najemarnino opozarjam. V Sloveniji se odmerja hišna najmarina na dva načina. V krajih, v katerih je nad polovico poslopij in nad polovico stanovanjskih prostorov oddanih v najem, se plačuje najmarina z vseh poslopij po višini najemščine za v najem dane prostore in po najemnini vrednosti prostorov, ki niso oddani v najem. Ti kraji so: Kranj, Litija, Ljubljana, Radovljica, Breg, Celje, Gaberje, Zavodna, Maribor, Nova vas, Studenec, Tezno, Plaj, Rog, Slatina (združili), Sp. Gris in Gornja Radgona. V teh krajih se odmerja najmarina dvoletno. Hišni posestniki so vložili za l. 1923 in 1924 napovedi že lansko leto. — V vseh ostalih krajih se odmerja hišna najmarina le za eno leto. Za odmero najmarine za l. 1924 so dolžni hišni posestniki, ki oddajajo cela poslopja ali en del poslopij v najem, vložili napoved najemščine do konca avgusta t. l.

Carina.

Ukinjenje uvozne carine na ovce in koze iz Jugoslavije. Alenski presbirovjavlja, da je grški finančni minister sklenil, da se ukinie uvozna carina na ovce in koze iz Jugoslavije.

Nova carinska tarifa. Komisija za pregled projekta nove carinske tarife, ki je bila sestavljena od delegatov strokovnjakov ministrstva financ, trgovine in industrije in generalne direkcije carin, je te dni končala svoje delo. Zakon s tarifo je izdelan na osnovi zaščitnih carin z razliko napram dosedanjem zakonu, česar naredbe so merile v glavnem na to, da so se pobirali čim večji dohodki potom luksuznih in drugih taks. Z novo tarifo bo v prvi vrsti zaščiten naša domača industrija in obrt, medtem ko se je znalo obremenilo vse ono, kar že imamo v državi. Tarifa bo služila tudi kot avtonomna tarifa pri sklepanju trgovinskih pogodb. Nova carinska tarifa ima 720 postavk. Projekt bo že prihodnje dni predan zakonodajnemu odboru na odobrenje.

Promet.

Otvoritev nove telefonske linije. Z dne 15. junija se je otvoril telefonski promet Konjice - Dunaj - Gradec. Taks za 1 pogovor: Konjice - Gradec 2, a Konjice-Dunaj 2.5 franka v zlatu.

Razveljavljene prometne omejitve. Ravnateljstvo južne železnice razglaša: Prometno omejitev za Šumsko industrijalno železnico Dobrljin - Drvar d. d. razglašeno v »Objavi štev. 5« pod točko 13 in prometno omejitev za progo med postajami Drvar-Knin in tranzit, razglašeno z brzovajko štev. 111 dne 1. julija 1923, razveljavljeno. — Prometno omejitev za postaje Balatonederes, razglašeno z našo brzovajko štev. 1615 dne 16. junija v točki 2., razveljavimo.

Nove prometne omejitve. V območju zagrebškega železniškega ravnateljstva so stopile s 1. julijem v veljavo zopet značne prometne omejitve. Ekspresne pošiljalke se prevažajo s poštnimi in mešanimi vlaki in le do težine 350 kg. Lokalni tovorni promet med Zagrebom d. k. in j. k. ostane tudi za bodoče zaprt. Carjenje na ljubljanskem glavnem kolodvoru je nedopustno za vse čez ljubljanski državni kolodvor prispolo in za inozemstvo preko ograničenih stanic Boh, Bistrica in Jesenice namenjeno blago. Od prometnih omejitev so izvzete 1. brez ozira na to ali so namenjene za domače ali inozemske postaje: državne, dvorske, monopoliske, železniške pošiljke, les in premog za javne zavode, pivo, pošiljke za pasivne kraje, sanitetni material, mrljiči in pošiljke za tovorno vagonov v Slav. Brodu; 2. le v kolikor so namenjene za domače postaje: živež, les, premog, selitve, semena, pošiljke za rudnike, zaboji in deske za pakiranje sliš, milo iz domačih tovaren, usnje, papir, železo in železna roba iz domačih tovarn, emajlirana in pocinkana posoda, slive v tranzitu čez Brod in čez Gruž za Anglijo. Reekspedicija tovora v vagonih iz vseh postaj za Bos. Brod in tranzit je ustavljena.

Podaljšanje telefonske linije. Direkcija pošt in brzovarov v Ljubljani naznana, da se je brzovjni vod Kočevje-Nova Sela podaljšal od Novih Sel do Broda na Kupi in da se je dne 11. junija t. l. v ta vod uvršlila nova brzovarna postaja Fara pri Kočevju, ki opravlja omejeno dnevno službo.

Povišanje poštnih taks. Dne 3. julija je imel poštni svet svojo sejo, na kateri je sklenil, da se povišajo taksse za pošiljke v inozemstvo. Povišanje se je v načelu sprejelo in poseben odbor je izdelal pravilnik glede povišanja predmetnih taks.

Izlet v Švico. Na inicijativo gosp. J. Schmidline, švicarskega konzula v Zagrebu, priredi društvo za promet tujcev 14 dnevni izlet v Švico za kateri sta dosedaj zamišljeni dve alternativi. Po prvi bi se izletniki zadržali skupno s polovanjem v Luzernu tri dni, v Laganu, Zurücku in S. Moritzu po dva, v Schaffhausen en dan. Po drugi alternativi bi se izletniki mudili skupno s prihodom in odhodom po dva dni v Interlakenu, v Montreauxu (Vevey), Ženevi, Luzernu in Laganu, a po en dan v Lausanni, Neuchatel, Bernu in Bazelu. Cene bi po sedanjem tečaju švicarskega franka znašale v drugem razredu železnice 6.000.— Din za osebo in v tretjem 5.000 dinarjev. Ako bi se javilo več kakor 60 izletnikov, bi se cene nekoliko znižale, a v nasprotnem slučaju, ako bi se javilo mnogo manje izletnikov, bi se potovanje neznalno podražilo. Prijave za izlet prejema vključno do 15. I. m. Društvo za promet stranaca v Zagrebu, Trg I. broj 15.

Dobava, prodaja.

Dobava perila. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 24. julija t. l. ponovna oferbalna licitacija glede dobave raznega perila (posteljnega, namiznega itd.) Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava drv. Pri intendanturi III. pomorske obalske komande v Boki Kotorški se bo vršila dne 27. julija t. l. oferbalna licitacija glede dobave 8.300 kubičnih metrov drv. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Oddaja poprave starih kožuhov. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 27. julija t. l. oferbalna licitacija glede oddaje 450 starih kožuhov v popravo. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava inventarskih stvari. Pri ravnateljstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 27. julija t. l. oferbalna licitacija glede dobave razni škateli, molvozov, torb itd. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava drv. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu, se bo vršila dne 26. julija t. l. oferbalna licitacija glede dobave 600 m³ bukovih drv. Predmetni

glas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Trgovski register.

Vpisale so se sledeče firme: 623. Sedež Bled. Besedilo firme: M. Palouc. 624. Sedež Brod. Besedilo firme: Gabrijel Oblak. 625. Sedež Depalavas. Besedilo firme: Franc Pavovc. 626. Sedež Dob. Besedilo firme: Anton Videmšek. 627. Sedež Dolenji Logatec. Besedilo firme: Jožef Smole. 628. Sedež Dolnja Lendava. Besedilo firme: Beno Worlman. 629. Sedež Domžale. Besedilo firme: J. Senica. 630. Sedež Dragomlje. Besedilo firme: Jernej Grad. 631. Sedež Jesenice. Besedilo firme: Nicifor M. Pivljakovič. 632. Sedež Kamnik. Besedilo firme: J. Šinkovec. 633. Sedež Kranj. Besedilo firme: A. Tršan. 634. Sedež Ljubljana. Besedilo firme: Albin Drnovšek. 635. Sedež Ljubljana. Besedilo firme: Fran Hočvar. 636. Sedež Ljubljana. Besedilo firme: Ivan Kordiš. 637. Sedež Ljubljana. Besedilo firme Jos. Stopar. 638. Sedež Spodnje Stranje. Besedilo firme: Ivan Šleber. 639. Sedež Šmartno pri Litiji. Besedilo firme: Ivan Leskovec. 640. Sedež Veliki Mengš. Besedilo firme: H. Ručigaj.

Razno.

Koliko je dobila Jugoslavija vojne odškodnine v naravi? Od 1. maja 1921 do 31. maja 1923 so prejele zavezniške države na vojni odškodnini od Nemčije v naravi: Vel. Britanija 294 in pol milijona zlatih mark, Francoska 375 milijonov, Italija 210 milijonov, Japonska 12 milioč, Belgija 91 milijonov 740 milioč, Grška 7 milijonov 300 milioč, Kraljevina SHS 193 milijonov 497 milioč, Portugalska 11 milijonov 927 milioč, Rumunija 27 milijonov 184 milioč, Poljska 263 milioč, Čehoslovaška 8 milijonov 840 milioč, Luksemburška 40 milijonov 367 milioč. — Zaveznički bi imeli dobiti procentualno: Vel. Britanija 22%, Francija 52%, Italija 10%, Japonska 0.75%, Begija 8%, Grška 0.75%, Jugoslavija 5%, Portugalska 0.75%, Rumunija 0.75%. Če primerjamo procentualno deleže z resnično na te deleže že odplačano vojno odškodnino v naturi, vidimo, da je prejela Jugoslavija z ozirom na svoj majhen delež (5%) sorazmerno več kakor vsaka druga zavezniška država.

Letošnji donos sena. Celokupna površina livad v naši državi iznaša okoli 1.500.000 hektarjev, a košnja se računa v krogih strokovnjakov na 26 milijonov kvintalov. Na podlagi tega se snič računati, da bo za izvoz na razpolago okoli 10 milijonov kvintalov.

Protest mlinarjev. Udrženje beograjskih mlinarjev je adresiralo na ministra vojne in mornarice protest proti sklepnu glede gradbe novih vojnih mlinov z motivacijo, da je v državi dovolj privatnih mlinov in da bi se z zgradbo novih mlinov naša mlinarska industrija popolnoma ubila.

Ukinitev vidiranja polnih listov. Osem narodov je odpravilo vidiranje polnih listov. Britanska, Francoska, Italija,

ZALOGA PRI I. C. KOTAR, Ljubljana.

Spanska, Švica, Belgija, Holandska in Luksemburška so v zadnjem času odpravile v vzajemnem sliku največjo ovoiro v osebnem prometu, vidiranje počasnih listin. Svoj ukrep učemeljujejo s tem, da ne morejo še naprej greniti življenja svojih državljanov s to birokratično narodbo, ki je nastala v vojnem času, a je današnji dan izgubila svoj pomen.

Tramvaji iz Nemčije. Občina beograjska je prijela iz Nemčije še 7 motornih tramvajskih vozov in ravno toliko remorkerjev, ki bodo te dni izročeni prometu na linijah v Beogradu.

Motorni čolni na račun reparacij. Nemčija je dne 2. t. m. dobavila za Jugoslavijo na račun reperacij 10 motornih čolnov od 200 do 300 ton. Ti čolni bodo vršili promet z Rumunijo po kanalu Bega.

Koncentracija industrije v Rusiji. V svrhu koncentracije industrije sta bila izdana dva dekreta. V prvem se razglasila pravica do prodaje zaprtih obratov posameznim osebam, v drugem pa se določa prevoz materiala zaprtih obratov na druga podjetja, ki produkcijo nadaljujejo.

Novosadska blagovna herza (S. f. m.) Pšenica: baška, nova, ponudba 350; 76–77 kg, 2–3%, 4 vagoni, 425–430, ista 77–78 kg, 2–3%, 1 vagon, 430. Ječmen: baški 65–66 kg, 1 vagon, 295. Koruza: baška, 10 vagonov, 280–285, ista okrogla, povpraševanje, 285, ista 6% defektna, 2 vagona, 275; ista julij, 10 vagonov, 285. Fižol: beli baški, povpraševanje, 700. Moka: »0« baška, ponudba 665; »2« ponudba 630; »5« 2 vagona, 570; »6« 2 vagona, 485–487.5; »7« 1 vagon, 405, »7½«, 4 vagoni, 382.5. Tendenca neizprenjenja.

Zivinski semenj v Zagrebu dne 4. t. m. je bil zelo dobro obiskan. Promet je bil živahen, goveje živine mnogo. Bosanski voli I. vrste so se plačevali od 11 do 12 Din, II. vrste 7.50 do 10 Din, III. vrste 6.50–7.50 Din. Domači voli I. vrste od 14 do 14.50 Din 1 kg žive teže. Telela I. vrste od 15 do 15.75 Din, II. vrste od 12.50 do 13 Din 1 kg žive teže. Prešiči I. vrste 25 Din, II. vrste 21.50 Din, III. vrste 20 do 20.50 Din 1 kg žive teže.

Cene senu in slami. Novo seno slane na mariborskem trgu 100 kg 350–400 kron, slama (stara) 280–300 K.

Portland-cement

Trgovci dobijo primeren popust. — Zastopniki se iščejo.
Predajni urad Portlandskega cementa, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

Priporočamo:

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
Najboljši šivalni stroji v vseh opredeljih Gritzner, Kaiser, Adler za rodbinsko in obrinbo rabe, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme. Na veliko in malo!

Likvidacija!

RAZPRODAJA
se pod dnevnimi cenami v vsaki množini:

Krampi, nasajeni. — Lopale, nasajene (metalki). — Vozne plahle. — Strange, močne, 4½ metra dolge. — Konjske podkve št. 1 do 3. — Konjski in volovski podkovščniki »SATZER« št. 1. — Kotli, pocinkani, vsebina 60 litrov, s pokrovom.

Pojasnila daje brezplačno trgovski prokurist PETER ŠETINA, Sevnica ob Savi.

Franc Erjavec

pri „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühleisen)
nasproti križanske cerkve.

IVAN ZAKOTNIK

Telefon 31. 379.

mestni tesarski mojster

Telefon 31. 379.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 46.

Vsakovrsna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna flajnice, lednice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

Tovarna furnirja.

1.500 delnic industrijske družbe „Drava“

na prodaj.

Pojasnila daje
pisarna gospoda dr. Hojnika,
odvetnika v Mariboru.

Na veliko in malo!

Priporočamo: galerije, nogavice, potrebščine za čevljarje, sediarje, ringice, podlage (belgijske), nadalje potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanec, vezenine, svilo, tehnicne decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

TONEJC & ROZMAN, MARIBOR.

Tomaževa žlindra, kalijeva sol, kajnit, koks za kovače ter livarne, bencin in amerikanski petrolej vedno v zalogi.

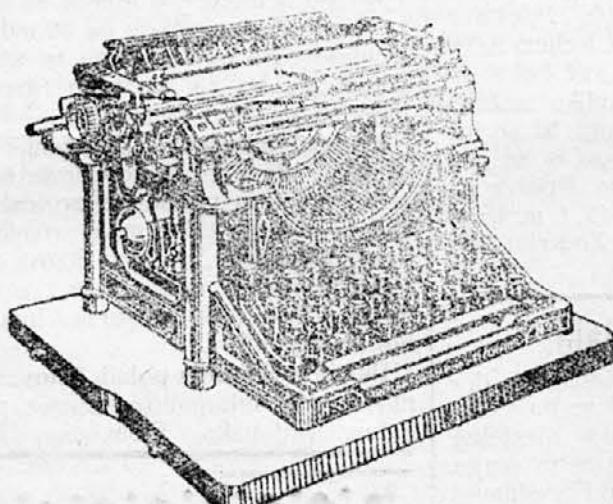
Čilski soliter,
žveplo in modra galica.

Underwood

najboljši ameri-
kanski pisalni
stroj sedanjosti!

Opalograph

razmernovalni aparat,
razmerno strajno in
ročno pisavo potom ne-
izrabljive steklene plošče

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.
Moderno vrejena popravilnica vseh pisal. strojev.

Pristopajte kot
član k društvu

Trgovska Akademija!

STAMPILJE
vseh vrst
CIRIL SITAR
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, masl, vsa popravila in vognja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jugo-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

Med dobrim najboljše!

Pfaff

šivalni stroji
za rodbino in
obrt

Vozna kole-
sa, razni no-
vi modeli

Puch

LJUBLJANA IGNACIJ VOK NOVO MESTO

VINOČET
tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi

: najfinješi in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.

ZAHTEVAJTE PONUBBO!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

Industrijci oglašajte v „Trgovskem listu“!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Ustanovljena l. 1900 Delniška glavnica in rezervni zakladi cca K 150,000.000 — Ustanovljena l. 1900

Čekovni račun št. 10.509. — Brzjavni naslov: Banka, Ljubljana. — Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. □□ Obrestuje vloge najugodnejše. □□ Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.